

Lectio Divina segédanyag

C év - Lk 10,38-42

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Asztalos Livia

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka

Radnai Kinga

Szerkesztő

Asztalos Livia

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Sárszegi Judit

Lektorálta: Nyúl Viktor

+ EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Abban az időben:

Jézus és tanítványai betértek az egyik faluba. Egy Márta nevű asszony befogadta őt házába. Ennek nővére, Mária odaült az Úr lábához és hallgatta szavait. Márta meg sürgött-forgott a sok házi dologban. Egyszer csak megállt: „Uram – méltatlankodott –, nem törődöl velem, hogy nővérem egyedül hagyjon szolgálni? Szólj nekem, hogy segítsen nekem.”

Az Úr azonban így válaszolt: „Márta, Márta, te sok mindennel törődöl, és téged sok minden nyugtalanít, pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszíti el soha.”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

³⁸ Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν.

Amikor pedig ők mentek, ő bement egy faluba: egy Márta nevű asszony pedig befogadta őt.

³⁹ καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, [ἡ] καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ.

És ennek volt egy nővére, akit Máriának hívtak, aki odaülve az Úr lábához hallgatta az ő szavát.

⁴⁰ ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; εἶπε οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται.

Márta pedig túl volt terhelve sokféle szolgálattal: melléje állva pedig mondta: „Uram, nem törődsz azzal, hogy a nővérem magamra hagyott engem egyedül szolgálni? Mondd tehát neki, hogy segítsen nekem!”

⁴¹ ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά,

Feelve pedig mondta neki az Úr: „Márta, Márta, aggodalmaskodol és sokféle kapkodsz,

⁴² ἐνὸς δὲ ἐστὶν χρεῖα· Μαριάμ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἧτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται αὐτῆς.

pedig egyre van szükség: Mária ugyanis a jó részt választotta, amelyet senki nem fog elvenni tőle.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

³⁸Cum autem irent, ipse intravit in quoddam castellum, et mulier quaedam Martha nomine excepit illum.

³⁸Útjukon betértek egy faluba. Egy Márta nevű asszony befogadta házába.

³⁸Történt pedig, hogy amikor továbbmentek, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony befogadta őt házába.

³⁸Útjuk közben betértek egy faluba. Egy Márta nevű asszony házába fogadta őt.

³⁸Lőn pedig, mikor az úton menének, hogy ő beméne egy faluba; egy Mártha nevű asszony pedig befogadá őt házába.

³⁸Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony vendégül látta.

³⁹Et huic erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius.

³⁹Ennek volt egy húga, Mária. Ez odaült az Úr lábához és hallgatta a szavait.

³⁹Volt neki egy Mária nevű húga, aki az Úr lábához ülve hallgatta szavait,

³⁹Ennek nővére, Mária, leült az Úr lábához és hallgatta szavait.

³⁹És ennek vala egy Mária nevezetű testvére, ki is Jézus lábainál leülvén, hallgatja vala az ő beszédét.

³⁹Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta szavát.

⁴⁰Martha autem satagebat circa frequens ministerium; quae stetit et ait: “ Domine, non est tibi curae quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adiuvet ”.

⁴⁰Márta meg sürgött-forgott, végezte a háziasszonyi teendőket. Egyszer csak megállt: „Uram – méltatlankodott –, nem törődöl velem, hogy húgom elnézi, hogy egyedül szolgáljak ki? Szólj neki, hogy segítsen nekem!”

⁴⁰Márta pedig sürgött-forgott a sok házi dologban. Egyszer csak megállt, és így szólt: »Uram! Nem törődsz velem, hogy a húgom egyedül hagy engem szolgálni? Szólj már neki, hogy segítsen!«

⁴⁰Márta ellenben sürgött-forgott a sok házi dologban. Egyszer csak megállt: „Uram, méltatlankodott, nem törődöl velem, hogy nővérem egyedül hagy szolgálni? Szólj neki, hogy segítsen.”

⁴⁰Mártha pedig foglalatoss volt a szüntelen való szolgálatban; előállván azért, monda: Uram, nincs-e arra gondod, hogy az én testvérem magamra hagyott engem, hogy szolgáljak? Mondjad azért neki, hogy segítsen nekem.

⁴⁰Mártát pedig teljesen lefoglalta a sokféle teendő. Ezért odajött, és így szólt:

– Uram, nem törődsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a teendővel? Mondd hát neki, hogy segítsen!

⁴¹Et respondens dixit illi Dominus: “ Martha, Martha, sollicita es et turbaris erga plurima,

⁴¹Az Úr azonban így válaszolt: „Márta, Márta, sok mindenre gondod van, és sok minden nyugtalanít,

⁴¹Az Úr ezt válaszolta neki: »Márta, Márta! Sok mindenre gondod van és sok mindennel törődsz,

⁴¹Az Úr azonban így felelt: „Márta, Márta! Sok mindennel törődöl, sok minden nyugtalanít.

⁴¹Felelvén pedig, monda neki Jézus: Mártha, Mártha, szorgalmas vagy és sokra igyekezel:

⁴¹Az Úr azonban így felelt neki:

– Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalanokodsz,

⁴²porro unum est necessarium; Maria enim optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea ”.

⁴²pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta, nem is veszik el tőle soha.”

⁴²pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta, és nem is veszíti el soha.«

⁴²Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszti el soha.”

⁴²De egy a szükséges dolog: és Mária a jobbik részt választotta, mely el nem vétetik ő tőle.

⁴²pedig csak egyetlen dolog fontos. Mária a jobbik részt választotta, amit nem vehetnek el tőle.

1.1.3. Behatárolás

Az irgalmas szamaritánus példabeszédét (Lk 10,30-37) követi a Lukács-evangéliumban az az epizód, amikor Jézus a Jeruzsálem felé tartó útján betér Márta és Mária házába. Ezt a szakaszt az evangélisták közül egyedül Lukács őrizte meg. Ezt követően a szerző arról számol már be, hogy Jézus megtanítja a tanítványainak az Úr imáját (Lk 11,1-4). Így az általunk tanulmányozott igehely a Lk 10,38-42 versek között helyezkedik el.

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Lukács hangsúlyozza, hogy

- Jézus úton van, s fontos számára, hogy találkozzék az emberekkel, hogy meglátogassa ismerőseit. Ő emberközeli módon él, és viselkedik: szívesen megy vendégségbe, hagyja, hogy vendégül lássák, hogy hallgassák, megszólítsák őt.
- A Mester finoman és gyengéden szól a méltatlankodó Mártához, akinek a nevét megismételve szólítja meg őt. Ez a személyes hangvétel Simon Péter esetében is megjelenik az utolsó vacsorán, amikor Jézus kétszer az eredeti nevén szólítva azt mondja az első apostolnak, hogy imádkozik érte (Lk 22,31-32).
- Fontos a tevékenység, a szolgálat, amit Márta alakja jelképez, de nem szabad, hogy ez öncélúvá, felszínessé, és önzővé váljék. A szolgálatnak, az Isten szavának való figyelmes meghallgatásából kell forrásoznia, amely magatartást pedig Mária képviseli az epizódban. A két irányultság (a szemlélődés és a cselekvés) tehát valójában nem ellentétben, hanem szoros kapcsolatban áll egymással. A Jézussal való baráti együtt-léteből indul ki az Úr szolgálata, s oda is tér vissza.
- Ahogy a testvérpár befogadta az úton lévő Urat a házába, úgy kell a keresztény tanítványnak is befogadnia Mesterét annak szavát figyelmesen hallgatva, s megcselekedve. A keresztény lét ennek tükrében nem más, mint Isten szavának meghallgatása, ünneplése, és arra adott élet-válasz.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ (*ékúen ton logon áutú*): 'hallgatta az ő szavát' (Lk 10,39)

A hallgatni kifejezés a Lukács-evangéliumban többször Isten, illetve Jézus szavához kapcsolódik. A tömeg összegyűlik a tó partján, hogy Jézust hallgatva meghallgassa Isten szavát (Lk 5,1). E magatartás kapcsán Jézus mindig elismeréssel beszél: a házát sziklára építő bölcshez hasonlítja azt, aki hozzá jön, és meghallgatja, s megcselekszi az ő szavait (Lk 6,47). Továbbá mindaz, aki hallgatja, és megtartja az igét, s állhatatosan gyümölcsöt hoz, hasonlít ahhoz a maghoz, amely jó földbe hullva sokszoros termést hoz (Lk 8,15). Máskor pedig anyjának és testvéreinek nevezi jelképesen azokat, akik hallgatják, s megcselekszik Isten szavát (Lk 8,21). Illetve még inkább boldogoknak mondja azokat, akik hallgatják, s megőrzik Isten igéjét (Lk 11,28). Ennek fényében még jobban érthető, hogy Jézus miért dicséri meg Máriát, aki odaülve a Mester lábához hallgatja annak szavait (Lk 10,39).

ἐξελέξατο (*ekszelekszató*): 'választotta, kiválasztotta' (Lk 10,42)

Lukács az evangéliumában négyszer használja ezt a kifejezést: Jézus a tanítványok közül kiválasztja a tizenkét apostolt (Lk 6,13), a mennyei Atya az ő választott Fiának nevezi Jézust a színeváltozás epizódjában (Lk 9,35). Továbbá a Mester megdicséri Máriát, hogy a jó részt választotta (Lk 10,42). Illetve az Úr elmond egy példabeszédet azoknak, akik a fő helyeket válogatták ki (Lk 14,7). Ezeket az igehelyeket összekapcsolva elmondhatjuk, hogy az a Jézus, aki az Atya választott Fia, s aki kiválasztott tizenkét apostolt, arra hívja a tanítványait, hogy ne a helytelen, felesleges dolgokat, hanem a „jó részt”, vagyis a legfontosabbat válasszák. Azaz az Isten igéjét hallgassák, s annak fényében járjanak!

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

8,35 “Az emberek mentek, hogy ők is lássák, ami történt. Jézushoz érve ott találták az embert, akiből az ördögök kimentek: a lábánál ült, felöltözve, ép ésszel, és megijedtek.”

12,31 “Inkább az Isten országát keressétek, és ezeket megkapjátok hozzá.”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 6,33 “Ezért ti elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek, s ezeket mind megkapjátok hozzá!”

Mk 4,38 “Felkeltették: „Mester – kérdezték –, nem törődöl velem, hogy elveszünk?”

Jn 6,27 “De ne romlandó eledelért fáradozzatok, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre. Ezt az Emberfia adja nektek, aki mellett maga az Atya tett tanúságot.”

Jn 11,1 “Betániában, Máriának és nővérének, Mártának a falujában volt egy beteg, Lázár.”

Jn 12,2 “Ott vacsorát rendeztek neki. Márta felszolgált és Lázár is a vendégek közt volt.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

ApCsel 22,3 “Zsidó vagyok, a kilikiai Tarzuszbán születtem, de ebben a városban nevelkedtem, s Gamáliel lábánál az atyai törvény szigorú megtartására tanítottak. Az Isten szolgálatában éppúgy buzgólkodtam, mint most ti mindannyian.”

1Kor 7,35 “Ezt javatokra mondom, nem azért, hogy tőrbe csaljalak, hanem hogy a feddhetetlen életre és az Úrhoz való osztatlan ragaszkodásra segítsek titeket.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

2.1.2. Catena Aurea

E heti szakaszunkkal kapcsolatosan az egyházatyák a következő megjegyzéseket, magyarázatokat tették:

³⁹*Ennek volt egy húga, Mária. Ez odaült az Úr lábához és hallgatta a szavait.*

Aranyszájú Szent János:

Máriáról nem egyszerűen csak az van írva, hogy Jézus közelébe ült, hanem, hogy a lábaihoz. Ő így mutatta ki szeretetét, buzgalmát, figyelmességét az iránt, amit hallott, és nagy tiszteletét az Úr irányába.

⁴⁰*Márta meg sürgött-forgott, végezte a háziasszonyi teendőket. Egyszer csak megállt: „Uram – méltatlankodott –, nem törődöl velem, hogy húgom elnézi, hogy egyedül szolgáljak ki? Szólj neki, hogy segítsen nekem!”*

Szent Ágoston:

Márta jól szolgált az Úr testi szükségleteit és kívánságait, (fogadta őt), pontosan úgy, mint más halandó embert. De a halandó húsban benne volt az, aki kezdetben az IGE volt. Figyelmezd, mit hallgatott Mária: Az Ige testté lett. Figyelmezd, ki Ő, kinek Márta szolgált. Az egyik dolgozott, a másik pihent. Ezért fordult oda az Úrhoz Márta, akinek a munkájánál és szolgálatánál nagy fáradtsága lett, és vádolta meg hűgát. (...) Mária ugyanis egész figyelmével és teljes örömmel az Úr szaván csüngött; Márta ünnepi ebédet készített az Úrnak, Mária viszont már annak a lakomának örvendett, amit az Úr készített neki.

⁴¹*Az Úr azonban így válaszolt: „Márta, Márta, sok mindenre gondod van, és sok minden nyugtalanít, ⁴²pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta, nem is veszik el tőle soha.”*

Nagy Szent Bazil: A keresztények élete egyszerű, egyetlenegy célra irányulnak, mégpedig Isten dicsőítésére. Sokoldalú és különféle az élete azonban azoknak, kik kívül vannak, különböző vágyaik szerint.

Nagy Szent Gergely: Mária által, aki az Úrnál ülve hallgatja annak szavait, a kontemplatív élet szemlélődttetik. A látszólag elfoglalt Márta az aktív életet jeleníti meg. Márta gondosságát nem feddik meg, viszont Mária gondviselését megdicsérik. Mert hiszen az aktív élet érdemei nagyok, viszont a kontemplatív élet érdemei még nagyobbak. Ezért ez azt jelenti, hogy Mária sosem vette ki részét; mert az aktív élet művei elmúlnak a testtel együtt, a kontemplatív élet öröme azonban a végén még nagyobbá válik.

Felhasznált irodalom:

Thomas von Aquin: Goldene Kette oder fortlaufende, ganz aus den Stellen der Kirchenväter und Kirchenschriftsteller bestehende und kunstvoll verbundene Auslegung der vier Evangelien; übers. von Johannes N. Oischinger, 7 Bde., Regensburg 1881-1883

<http://www.catena-aurea.de/ljcpam16.html>

Thomas Aquinas

THE CATENA AUREA

GOSPEL OF SAINT LUKE

Translated by John Henry Newman

except Prooemium and bracketed portions by Joseph Kenny, O.P.

<https://dhspriory.org/thomas/CALuke.htm#10>

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

Vendégszeretet

1971 Az Úr beszédéhez hozzá kell kapcsolni az apostoli tanítások erkölcsi katekéziséét, mint például Róm 12--15; 1Kor 12--13; Kol 3--4; Ef 4--6 stb. Ez az oktatás az Úr tanítását az apostolok tekintélyével közvetíti, főként azoknak az erényeknek a bemutatásával, melyek a Krisztusba vetett hitből fakadnak és életüket a Szentlélek legfőbb adományából, a szeretetből kapják. "Szeressetek tettetés nélkül (...). A testvéri szeretetben legyetek gyöngédek egymáshoz (...), a reményben legyetek derűsek, a nyomorúságban béketűrők, az imádságban állhatatosak. Segítsetek a szenteken, ha szükségben vannak, gyakoroljátok a vendégszeretetet." (Róm 12,9--13) Ez a katekézisz

arra is tanít, hogy a konkrét lelkiismereti eseteket a Krisztussal és az Egyházzal való kapcsolatunk fényében vizsgáljuk.

Szolgálat

A szolgálatok különbözők

873 Maguk a különbségek is, melyeket maga az Úr akart Testének tagjai között, annak egységét és küldetését szolgálják. Mert "az Egyházban a szolgálatok különbözők, de a küldetés egy. Krisztus az apostolokra és utódaikra ruházta azt a tisztséget, hogy az Ő nevében és hatalmával tanítsanak, megszenteljenek és kormányozzanak. A világi hívők pedig -- részesei lévén Krisztus papi, prófétai és királyi tisztségének -- Isten egész népének küldetésén belül az Egyházban és a világban töltik be a maguk szerepét." "Mind a klerikusok mind a világi hívők között vannak olyanok, "akik az evangéliumi tanácsokra fogadalommal (...) Istennek szentelik magukat, és az Egyház üdvözítő küldetését szolgálják".

874 Maga Krisztus a szolgálat forrása az Egyházban. A szolgálatot Ő alapította, tekintélyt és küldetést, irányítást és célt adott neki:

"Az Úr Krisztus Isten népének lelkipásztori gondozására és szüntelen gyarapítására Egyházában különféle szolgálatokat alapított, melyek az egész test javát célozzák. A szent hatalommal fölruházott szolgák ugyanis testvéreiknek szolgálnak, hogy mindazok, akik Isten népéből valók, (...) eljussanak az üdvösségre."

Hogyan szolgáljunk?

2039 A szolgálatokat a testvéri szolgálat és az Egyház iránti engedelmesség szellemében kell végezni az Úr nevében. Ugyanakkor az egyes személyek lelkiismeretének saját cselekedetei erkölcsi megítélésekor kerülnie kell az individuális szemléletbe zárkozást. Amennyire képes, törekednie kell arra, hogy nyitott legyen mindenki javának figyelembevételére, amint az a természetes és kinyilatkoztatott erkölcsi törvényben és következésképpen az Egyház törvényében és a tanítóhivatal hiteles tanításában erkölcsi kérdésekben megnyilvánul. Nem helyes a személyes lelkiismeretet és az értelmet szembeállítani az erkölcsi törvénnyel vagy az Egyház tanítóhivatalával.

Szemlélődés

2709 Mi a szemlélődő imádság? Avilai Szent Teréz így válaszol: "A belső ima megítélésem szerint nem más, mint barátság, melyben gyakran négy szemközt beszélünk azzal, akiről tudjuk, hogy szeret minket."

A szemlélődő ima azt keresi, "akit szeret a lelkem" (Én 1,7): Jézust -- és benne az Atyát -- keresi, mert a szeretet kezdete mindig az utána való vágyakozás; és tiszta hittel keresi Őt, azzal a hittel, amelynek hatására Belőle megszületünk és Benne élünk. A szemlélődő imádságban is elmélkedhet még az ember, de a tekintet már az Úrra irányul.

2710 A szemlélődő ima idejének és időtartamának megválasztása a szilárd akarattól függ, mely föltárja a szív rejtett dolgait. A szemlélődő ima nem akkor történik, amikor időnk van rá: időt szakítunk arra, hogy az Úrral legyünk azzal a szilárd elhatározással, hogy nem hagyjuk abba, bármilyen próbatétel és szárazság is kísérelje a találkozót. Elmélkedni nem mindig lehet, de mindig be lehet lépni a szemlélődő imába, egészségi és érzelmi állapotunktól, munkakörülményeinktől függetlenül. Szegénységben és hitben a szív a keresés és a találkozás helye.

2711 A szemlélődő imába belépés hasonlít a szentmise kezdetéhez: a Szentlélek indítására "összegyűjtjük" a szívünket és egész lényünket, tudatosan vagyunk jelen az Úr lakásában, ami mi magunk vagyunk, és fölébresztjük a hitet, hogy belépünk Annak jelenlétébe, aki vár ránk. Levetjük álarcainkat, és szívünket újra a minket szerető Úr felé fordítjuk, hogy átadjuk neki magunkat, mint áldozati adományt, melynek meg kell tisztulnia és át kell változnia.

2712 A szemlélődő ima Isten gyermekének imádsága; a bűnösé, aki bocsánatot nyert, és kész befogadni a szeretetet, amellyel szeretik, és még nagyobb szeretettel akarja viszonzni azt. De tudja, hogy szeretete, mint viszonzás nem más, mint az a szeretet, melyet a Szentlélek áraszt a szívébe. Mert minden kegyelem Istentől. A szemlélődő ima alázatos és szegény odaadás az Atya szerető akaratának, egyre mélyebb egységben az Ő szeretett Fiával.

2713 Így a szemlélődő ima az imádság misztériumának legegyszerűbb kifejeződése. A szemlélődő ima ajándék és kegyelem; csak alázatban és szegénységben lehet megkapni. A szemlélődő ima szövetség kapcsolata, melyet Isten a szívünk mélyén

kötött velünk. A szemlélődő ima kommunió: benne a Szentháromság az embert, Isten képmását átalakítja a maga "hasonlatosságára".

2714 A szemlélődő ima az imádság kiemelkedően intenzív ideje. A szemlélődő imában az Atya a Szentlélek által erősít meg belső emberré, hogy a hit által Krisztus lakjék a szívünkben és a szeretetben verjünk gyökeret és alapozódjunk meg.

2715 A szemlélődő ima a hit Jézusra szegezett tekintete. "Én Őt nézem, Ő meg engem néz", mondta a tabernákulum előtt imádkozó ars-i parasztember kora szent plébánosának. Ez a ráfigyelés lemondás "önmagamról". Az Ő tekintete tisztítja a szívet. Jézus tekintetének fénye megvilágosítja szívünk "szemét"; megtanít arra, hogy mindent az Ő igazságának és emberek iránti együttérzésének fényében lássunk. A szemlélődő ima Krisztus életének misztériumaiban kezdődik. Így tanulja meg az "Úr belső ismeretét", hogy jobban szeresse és kövesse Őt.

2716A szemlélődő ima Isten Igéjének meghallása. Ez a meghallás egyáltalán nem passzív, hanem a hit engedelmissége, a szolga föltétlen szófogadása és a gyermek szerető odasimulása. Részesedés a szolgává lett Fiú "Amen"-jében, és az Ő alázatos szolgálóleányának "fiat"-jában.

2717 A szemlélődő imádság csöndes hallgatás, "az eljövendő világ szimbóluma" vagy "a hallgató szeretet beszéde". A szemlélődő imádságban a szavak nem beszélgetést jelentenek, hanem olyanok, mint a rőzse, mely a szeretet tüzeit táplálja. E csöndben, mely a "külső ember" számára elviselhetetlen, az Atya elmondja nekünk az Ő megtestesült, szenvedő, meghalt és föltámasztott Igéjét, és a Lélek Jézus fiúi imájának részeseivé tesz.

2718 A szemlélődő ima kapcsolat Krisztus imájával, amennyiben misztériumában részesít. Krisztus misztériumát az Egyház az Eucharishtiában ünnepli, és a Szentlélek a szemlélődő imádságban belőle éltet, hogy a szeretettel tettben megnyilvánuljon.

2719 A szemlélődő ima a sokaságnak életet hozó szeretet közössége, amennyiben beleegyezés a hit éjszakájában való kitartásra. A föltámadás húsvéti éjszakája az agónia és a sír éjszakáján megy át. Az Ő Lelke (és nem a "test", mely "gyöngye") teszi meg, hogy Jézus órájának ezt a három intenzív időszakát a szemlélődő imádságban megvalósítsuk. Szükség van a beleegyezésre, hogy "egy órát" vele virrasszunk.

2724 A szemlélődő ima az imádság misztériumának egyszerű kifejeződése. A hit tekintetének Jézusra szegezése, Isten Igéjének meghallása, hallgató szeretet.

Kapcsolatot hoz létre Krisztus imádságával, amennyiben misztériumában részesít bennünket.

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: *Mulieris dignitatem*

vö. Lk 10,38-42

15. *Krisztus magatartása, szavainak, tetteinek evangéliuma* állandóan *vádolja* azt, ami sérti az asszony méltóságát. Ezért az asszonyok, akik Krisztus környezetéhez tartoztak, fölfedezik Krisztus tanításának és tetteinek igazságában önmagukat, akkor is, ha ez az igazság az ő „bűnös természetükről” szól. Ezen igazságok révén „fölszabadultnak” érzik magukat, önmagukra találtak: úgy érzik, hogy örök szeretettel szeretik őket, azzal a szeretettel, amely Krisztusban fejeződik ki. Krisztus körül az ő társadalmi tevékenységük helyzete változik meg. Hallják, hogy Jézus olyan dolgokról beszélget velük, amilyenekről abban az időben asszonnyal nem tárgyaltak. Erre vonatkozólag a legjellemzőbb a szamariai asszonnyal való beszélgetés a szichemi kútnál. Jézus – aki tudja, hogy az asszony bűnös, és ezt tudomására is hozza – Isten legmélyebb misztériumairól beszél vele. Beszél neki Isten szeretetének mérhetetlen ajándékáról, mely „örök életre szökellő vízforrás”;¹ Istenről, aki Lélek; és Isten lélekben és igazságban való igaz imádásáról.² Végül kinyilatkoztatja neki, hogy ő az Izraelnek megígért Messiás.³

Ez az esemény új: ez az asszony, mégpedig ez a „bűnös asszony” Krisztus tanítványa lesz; sőt tanítványként Krisztust hirdeti Szamaria lakosainak, úgy, hogy azok is hittek benne.⁴ Az esemény új, ha arra gondolunk, hogy általában hogyan bántak Izrael tanítói az asszonyokkal, s hogy a Názáreti Jézus cselekvésmódjában az ilyen esemény megszokottá vált. Ebben az összefüggésben külön említést érdemelnek Lázár nővérei is: „Jézus szerette Mártát, a nővérét (Máriát) és Lázárt”.⁵ Mária „hallgatta Jézus szavait”: amikor meglátogatta őket, maga Jézus mondta Mária magatartását a „jobbik” résznek Márta háztartásbeli gondjához mérten.⁶

---

¹ Jn 4,14

² vö. Jn 4,24

³ vö. Jn 4,26

⁴ vö. Jn 4,39-42

⁵ vö. Jn 11,5

⁶ vö. Lk 10,38-42

Egy másik találkozáskor – *Lázár halála után* – Márta is beszélgetett Krisztussal: és ez a beszélgetés érintette a kinyilatkoztatás és a hit legmélyebb igazságait. „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.” – „Testvéred föl fog támadni.” – „Tudom, hogy föltámad, majd a föltámadáskor, az utolsó napon.” Jézus így folytatta: „Én vagyok a föltámadás és az élet. Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog. Az, aki úgy él, hogy hisz bennem, nem hal meg örökre. Hiszed ezt? – „Igen, Uram – felelte –, hiszem, hogy Te vagy a Messiás, az Isten Fia, aki a világba jöttél.”⁷ E hitvallás után támasztotta föl Jézus Lázárt. *A Mártával való beszélgetés is egyike az Evangélium legfontosabb részeinek.*

Krisztus elbeszélget az asszonyokkal Isten dolgairól, és ők megértik ezeket a dolgokat: ez a szívnek és a léleknek a visszhangja, a hit válasza. És Jézus dicséri ezt a sajátosan „nőies” választ, megcsodálja, mint a kánaáni asszony esetében.⁸ Olykor ezt a szeretettől áthatott, élő hitet például állítja: *tehát úgy tanít, hogy a női szív és lélek e válaszából indul ki.* Ez történt a farizeus házában, annak „a bűnös asszonynak” az esetében, akinek cselekedete adott Jézusnak kiindulópontot, hogy megvilágítsa a bűnbocsánatra vonatkozó igazságot: „Sok bűne bocsánatot nyer, mert nagyon szeretett. Akinek kevesebbet bocsátanak meg, az kevésbé szeret.”⁹ Egy másik ilyen megkenés alkalmával Jézus megvédi az asszonyt és cselekedetét a tanítványaival, különösen Júdással szemben: „Miért bántjátok ezt az asszonyt? *Hiszen jót tett velem ...* Amikor a kenetet a testemre öntötte, a temetésemre tette. Bizony mondom nektek, ahol a világon csak hirdetni fogják az Evangéliumot, mindenütt megemlékeznek majd arról is, amit ez az asszony tett”.¹⁰

Valójában az Evangéliumok nem csupán azt írják le, mit tett az említett asszony Betániában, a leprás Simon házában, hanem kiemelik, hogy a Názáreti Jézus messiási küldetésének végleges és döntő szakában, a kereszttövében mindenki más előtt az asszonyok voltak ott. Az apostolok közül csak János maradt hűséges, asszonyok azonban sokan voltak. Ott volt nemcsak Krisztus anyja és anyjának nővére, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna,¹¹ hanem „messziről sok asszony figyelte, mi történik, olyanok, akik Galileából eddig kísérték és gondoskodtak róla”.¹² Amint kitűnik, a hit és a hűség legkeményebb próbájában az asszonyok erősebbnek bizonyultak az apostoloknál; az ilyen válsághelyzetekben „akik nagyon szeretnek”,

---

⁷ Jn 11,21-27

⁸ Vö. Mt 15,28

⁹ Lk 7,47

¹⁰ Mt 26,6-13

¹¹ Jn 19,25

¹² Mt 27,55

le tudják győzni a félelmet. Már előzőleg, a kereszttúton voltak „asszonyok, akik jajgattak és sírtak miatta”.¹³ Még előbb Pilátus felesége figyelmeztette férjét: „Ne legyen közöd annak az igaz embernek a dolgához! Az éjjel álmomban sokat szenvedtem miatta.”¹⁴

Szent II. János Pál pápa: Vita consecrata

vö. Lk 10,42

Az ökumenikus dialógus formái

101. A közös részvétel a *Lectio Divinában* az igazság keresésekor, a részvétel a közös imádságban, melyben az Úr jelenlétét biztosítja (vö. Mt 18,20), a barátság és szeretet dialógusa, mely megéretteti, milyen jó és szép együtt lenni a testvéreknek (vö. Zsolt 132.), a szívélyes vendégbarátság a különböző keresztény hitvallások tagjai iránt, a kölcsönös ismerkedés és ajándék-csere, az együttműködés a szolgálat és tanúságtétel közös kezdeményezéseiben: mindez az ökumenikus dialógus formája, a közös Atyának tetsző megnyilvánulások, s annak jelei, hogy az igazság és a szeretet útján akarunk haladni a tökéletes egység felé.¹⁵ A többi keresztény történelmének, tanításának, liturgiájának, illetve karitatív és apostoli szolgálatának megismerése is eredményesebbé teszi ökumenikus tevékenységet.¹⁶

Szeretnék bátorítani minden intézményt, mely eredeti karizmájának vagy a belőle fakadó meghívás alapján a keresztények egysége előmozdításának szenteli magát, s ezért kutatásokat végez vagy konkrét tevékenységet folytat. Ugyanis a megszentelt élet egyetlen intézménye sem érezheti magát illetéktelennek ebben a munkában. Gondolataim a keleti katolikus egyházakhoz szállnak, azzal a kívánsággal, hogy férfi és női szerzetesi intézményeik által is – melyeknek virágzása kegyelem és mindig kérni kell – járuljanak hozzá az ortodox egyházakkal való egységhez a szeretet dialógusával, valamint az első évezred osztatlan Egyházának örökségét képező, közös lelkiességben való részesedéssel.

Egész különleges módon rábízom az imádság, a szívbéli megtérés és a szeretet lelki ökumenéjét a szemlélődő kolostorokra. Ezért biztatom őket, hogy legyenek jelen ott, ahol különböző hitvallású keresztény közösségek élnek, hogy az „egyetlen szükséges” (vö. Lk 10,42) iránti önátadásuk, valamint az Isten dicsőségére és a világ üdvösségéért mondott imádságuk – melyhez karizmáiknak megfelelő evangéliumi

---

¹³ Lk 23,27

¹⁴ Mt 27,19

¹⁵ vö. Ut unum sint 28.

¹⁶ vö. 45. javaslat.

életük tanúságtétele kapcsolódik – mindenkit serkentsen arra, hogy olyan szentháromságos egységben éljenek, melyet Jézus akart és az Atyától minden tanítványa számára kért.

vö. Lk 10,42

Az Istennek szentelt személyekhez

109. Ezen apostoli buzdításom befejezéséül azonban mindenekelőtt hozzátok intézem, Istennek szentelt, férfiak és nők, bizalomteljes fölhívásomat: adjátok oda magatokat Istennek, hogy ebből a világból ne hiányozzék az emberi élet útját megvilágosító isteni szépség egyetlen sugara sem. Az e világ gondjaiban és tevékenységeiben elmerült, de életszentségre hivatott keresztényeknek bennetek kell megtalálniuk a megtisztult szívet, mely a hitben „látja” Istent; olyan embereket kell bennetek találniuk, akik készségesek a Szentlélek tevékenysége iránt, akik buzgón teljesítik küldetésüket a meghívásuk karizmája iránti hűségben.

Jól tudjátok, hogy elindultatok az állandó megtérés, s az Isten és a felebarát iránti szeretet önátadásának útján, hogy egyre hatásosabb tanúságot tegyetek a kegyelemről, mely átalakítja a keresztény életet. A világ és az Egyház keresi Krisztus hiteles tanúit. Az Istennek szentelt élet ajándék, melyet Isten azért ad, hogy mindenki szeme elé állítsa az „egyetlen szükségset” (vö. Lk 10,42). Krisztus mellett tanúskodni az étellel, a tevékenységgel és a szavakkal az Istennek szentelt élet sajátos feladata az Egyházban és a világban.

Ti tudjátok, kinek hittetek (vö. 2Tim 1,12), ajándékozatok neki mindent! A fiatalok nem hagyják becsapni magukat: ha hozzátok jönnek, valami olyat akarnak látni, amit másutt nem láthatnak. A jövőt tekintve elmondhatatlan nagy a feladatotok: főként az Istennek szentelt fiatalok tudják kortársaikat Istennek szenteltségük tanúságtételével életük megújítására vezetni.¹⁷ A Jézus Krisztus iránti szenvedélyes szeretet hatalmas vonzerő más fiatalok számára, akiket Ő a maga jóságában arra hív, hogy közelebből és véglegesen kövessék. Kortársaink az Istennek szentelt személyeken látni akarják azt az örömet, mely az Úrral való együttlétebből fakad.

Istennek szentelt személyek, korosabbak és fiatalok egyaránt, legyetek hűségesek Isten iránti elkötelezettségetekhez, azáltal, hogy kölcsönösen segítitek és építitek egymást. Bár találkoztok nehézségekkel és a közvélemény nem becsüli kellő módon az Istennek szentelt életet, feladatotok, hogy korunk embereit fölszólítsátok, nézzenek fölfelé, s ne engedjék, hogy magukkal ragadják őket a mindennapok, hanem engedjék, hogy Isten és az Ő Fiának evangéliuma ragadja meg őket. Ne

---

¹⁷ vö. 16. javaslat.

feledjétek, hogy ti egész különleges módon elmondhatjátok, és el is kell mondanotok, hogy nemcsak Krisztuséi vagytok, hanem „Krisztus vagytok!”¹⁸

XVI. Benedek pápa: *Spe salvi*

vö. Lk 10,42

28. De most következik a kérdés: nem az üdv-individualizmushoz érkeztünk meg újra? A csak nekem szóló reményhez, mely éppen ezért nem lehet igazi remény, mert megfélekedezik a többiekre és elhanyagolja őket? Nem. Az Istennel való kapcsolat a Jézussal való közösségen keresztül él – egyedül és a saját erőnkkel nem érjük el. A Jézussal való kapcsolat pedig kapcsolat azzal, aki mindnyájunkért odaadta magát (vö. 1Tim 2,6). A Jézus Krisztussal való közösség bevon bennünket az ő „mindenkiért” valóságába, ezt teszi a mi létmódunkká. Elkötelez bennünket mások iránt, de csak a vele való egységben válik lehetővé valóban másokért, az egészért élnünk. Szeretném ehhez idézni a nagy görög egyháztanítót, Hitvalló Maximoszt (+662), aki először megköveteli, hogy semmit elébe ne helyezünk Isten ismeretének és szeretetének, de mindjárt egészen gyakorlati módon ezt mondja: „Aki szereti Istent, nem tarthatja meg magának a pénzt. »Isteni« módon szétosztja [...] ugyanazon a módon az igazságosság mértéke szerint.”¹⁹ Az Isten iránti szeretetből következik az Isten mások iránti igazságosságában és jóságában való részesedés; Isten szeretete megköveteli a vagyontól és az anyagiaktól való belső szabadságot: Isten szeretete a mások iránti felelősségben mutatkozik meg.²⁰ Az istenszeretet és az emberek iránti felelősség ugyanezen összefüggését láthatjuk megindító módon Szent Ágoston életében. Miután megtért a keresztény hitre, hasonló gondolkodású barátaival egészen Isten szavának és az örökkévaló dolgoknak szentelt életet akart élni. A szemlélődő életnek a nagy görög filozófia által megfogalmazott eszményét akarta keresztény tartalommal megvalósítani, így akarta a „jobbik részt” választani (vö. Lk 10,42). De más történt. Amikor egy alkalommal Hippó kikötővárosban vasárnapi szentmisén vett részt, a püspök kiemelte a sokaságból, és arra készítette, hogy engedje magát pappá szentelni a város szolgálatára. Vallomásaiban erre az órára visszatekintve írja: „Bűneimtől és szegénységem terhétől megrémülve a

¹⁸ PL 35:1568. (Szent Ágoston: In Ioannis evangelium XXI:8.)

¹⁹ *Fejezetek a szeretetről*, Cent. 1, 1: PG 90, 965. Magyarul: *Isten a szeretet*. Válogatás Szent Maximosz hitvalló műveiből. Ford. Orosz Athanáz. Budapest, 2002, 7–86.

²⁰ vö. uo., PG 90, 962–966.

szívemben a magányba menekülésre gondoltam. De Te megakadályoztad ezt és megerősítettél igéddel: »Krisztus azért halt meg mindenkiért, hogy azok is, akik élnek, ne önmagukért éljenek, hanem azért, aki mindenkiért meghalt« (2Kor 5,15).²¹ Krisztus mindenkiért meghalt. Érte élni azt jelenti: engedjük, hogy részesítsen a maga „másokért való” életében.

XVI. Benedek pápa: Verbum Domini

vö. Lk 10,38

Isten Szava és az Istennek szentelt élet

83. Az Istennek szentelt étellel kapcsolatban a Szinódus elsősorban arra emlékeztetett, hogy ez az életforma „Isten Szavának meghallásából születik, és az evangéliumot ételszabályként fogadja el”.²² A szűzi, szegény és engedelmes Krisztus követésében élt élet ily módon „Isten Szavának élő »egzegézise«”²³ A Szentlélek, kinek erejéből leírták a Bibliát, ugyanaz, mint aki „Isten Szavának új fényével világosítja meg a rendalapítókat. Ebből az isteni Szóból fakad minden karizma és minden regula ezt akarja kifejezni”,²⁴ és ez indítja el a keresztény életnek az evangéliumi radikalizmus által meghatározott sajátos útjait. Szeretnék emlékeztetni arra, hogy a nagy monasztikus hagyományban a sajátos lelkiségeknek mindig alkotóeleme volt a Szentírásról való elmélkedés, különösen a lectio divina formájában.

A szerzetesi élet régi és új formái ma is arra hivatottak, hogy a lelki élet valódi iskolái legyenek, melyekben a Szentírást a Szentlélek szerint olvassák az Egyházban, úgy, hogy az Isten egész népe számára hasznos legyen. Ezért a Szinódus ajánlja, hogy a szerzetesi közösségekben soha ne hiányozzék az alapos képzés a Biblia hívő olvasására.²⁵

Szeretném közkinccsé tenni azt a figyelmet és hálát, melyet a Szinódus a kontemplatív szerzetek iránt tanúsított, melyek tagjai sajátos karizmájukkal napjaik nagy részét Isten Anyjának követésére szentelik, aki szüntelenül elmélkedve hallgatta Fia szavait és szemlélte a tetteit (vö. Lk 2,19-51), valamint a betániai Máriát,

---

²¹ *Confessiones* X, 43, 70: CSEL 33, 279. Magyarul vö. *Szent Ágoston vallomásai*. Ford. Dr. Vass József. Budapest, 2002 (3. kiad.), 303.

²² Propositio 24

²³ XVI. Benedek pápa: *Predigt am Fest der Darstellung des Herrn* (2. II. 2008); AAS 100 (2008), 133; Vö. II. János Pál pápa: *Vita consecrata apostoli levél* (25. III. 1996), 82; AAS 88 (1996), 458–460

²⁴ Szerzetesi Kongregáció: *Neubeginn in Christus: Ein neuer Aufbruch des geweihten Lebens im dritten Jahrtausend* (19. V. 2002), 24: Ench. Vat. 21, 447

²⁵ Vö. Propositio 24

aki az Úr lábánál ülve hallgatta az Ő szavait (vö. Lk 10,38). Különösen is gondolok a klauzúras szerzetesekre és szerzetesnőkre, akik a világtól elzárkózva bensőségesebben egyesülnek Krisztussal, a világ Szívével. Az Egyháznak ma még inkább szüksége van azok tanúságtételére, akik elkötelezték magukat arra, hogy „semmit nem helyeznek Krisztus szeretete elé”,²⁶ A mai világot gyakran eluralja a külső tevékenység, s ez a szétszóródás veszélyét hozza magával. A személdő szerzetesek és szerzetesnők a maguk imádságos életével, azzal, ahogyan hallgatják Isten Szavát és elmélkednek róla, emlékeztetnek rá, hogy nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden szóval, mely Isten szájából származik (vö. Mt 4,4). Éppen ezért minden hívő jól gondolja meg, hogy ez az életforma „megmutatja a mai világnak azt, ami fontosabb, s végülis az egyetlen döntő dolog: van egy végső cél, melyért érdemes élni, azaz Isten és az Ő kifürkészhetetlen szeretete”.²⁷

---

²⁶ Szent Benedek: Regula, IV,21: SC 181, 456–458

²⁷ XVI. Benedek pápa: Ansprache beim Besuch der Abtei Heiligenkreuz (9. IX. 2007) in: AAS 99 (2007), 856

2.3. Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (Lk 10,38-42) Mária és Márta történetét beszéli el. A vendéglátás motívuma köti össze az *olvasmánnyal* (Ter 18,1-10a), melyben Ábrahámot az Úr három ifjú képében látogatja meg. Láthatjuk a Márta által követett természetes emberi magatartást, amit Ábrahám és felesége esetében is láthatunk a különös vendégek érkezésekor: ételt, italt készítenek számukra. A *szentlecke* (Kol 1,24-28) azonban megmutatja, az igazi szolgálat nem elsősorban az ilyen tevékenységben, hanem az Isten szavának hirdetésében áll. Ezt hirdeti az evangélium is, melyben Jézus figyelmeztet, minden gond közül valójában csak Isten szavának hallgatása (és ebből fakadóan természetesen ennek a megtartása és továbbadása) a szükséges. Minden egyéb várhat, minden egyéb csak esetleges, járulékos és másodlagos. Azt is láthatjuk, Márta, Ábrahámhoz és feleségéhez hasonlóan, jó szándékkal tette amit tett. Az Úr azonban emlékeztet: amit olyan nagyon fontosnak vélünk ebben a földi életben, az örök élet és a mindenható Isten szemszögéből talán nem is számít igazán. Talán a sok-sok cél és elvárás, melyeknek megfelelni kívánunk, mind csak porszem a valóság egészéhez képest.

Ezt a gondolatot foglalja össze az *alleluja vers* (Lk 8,15) is: „Boldogok, akik jó szívvel fogadják Isten igéjét, és állhatatosságukkal gyümölcsöt teremnek”.

Az *egyetemes könyörgések* mind rendkívül szorosan kötődnek az evangéliumban közölt tanításhoz és az örök, maradandó, a pusztán anyagi valóságot meghaladó értékek felfedezéséért imádkozunk velük: „Kérjük, testvéreim, a világosság Atyját, hogy nyissa meg szemünket az egy szükségesnek, lelkünk örök üdvösségének meglátására és megbecsülésére!” (papi kezdő könyörgés); „Add, Urunk, kegyelmedet, hogy sikereink el ne vakítsanak minket, és fel tudjuk ismerni az örökké tartó javak értékét!” (első könyörgés); „Add kegyelmedet, hogy Egyházad megszerettesse a világgal a lelki szegénységet: az anyagiakhoz nem tapadó lelkületet!” (második könyörgés); „Add kegyelmedet, hogy úgy keressük a földi jólétet, hogy el ne veszítsük az örök boldogságot!” (harmadik könyörgés); „Add kegyelmedet, hogy a keresztények többre becsüljék lelkük tisztaságát minden másnál, amit a világ kínál!” (negyedik könyörgés); „Add kegyelmedet, hogy egyházközségünk hívei átérezzék Jézus szavának igazságát: jobb adni, mint kapni!” (ötödik könyörgés).

A két választható *áldozási ének* közül az *első* (Zsolt 110,4-5) azt mutatja meg, az Úr gondoskodik övéiről, az evangéliumi szavakkal összhangban arra bátorít, ne forduljunk túlzottan nagy és kizárólagos aggodással az anyagi dolgok és az alapvető szükségletek felé: „Csodatetteinek emléket állított a jóságos és irgalmas Úr: az istenfélőknek eledelt adott”. A *második* (Jel 3,20) pedig az Úrról, mint „vendégről” szól, aki közösségbe akar lépni velünk – kapcsolódva az evangéliumhoz: „Így szól az Úr: Nézd, az ajtóban állok és kopogok. Aki meghallja szavam és ajtót nyit, bemegyek hozzá, vele eszem, ő meg énvelem”. Az *áldozás utáni könyörgés* szintén a maradandó

értékeket állítja középpontba: „Kérünk, Istenünk, légy irgalmas a te népedhez, és minket, akiket a mennyei misztériumokba beavattál, vezess át a régiből az új életbe. Krisztus, a mi Urunk által”.

2.4. Pedagógiai vonal

2.4.1. Tantörténet

Egy filozófia professzor úgy kezdte az előadását, hogy egy befóttos üvegbe beletett kb. 5 centiméter átmérőjű köveket. Ugye tele van az üveg? - kérdezte a hallgatóságot. Igen, felelték. Aztán egy dobozból apró kavicsokat szórt az üvegbe, amik kitöltötték a hézagokat. Ismét megkérdezte a hallgatóságot, hogy tele van-e az üveg? Igen - felelték. Ezután homokot szórt az üvegbe, ami minden apró rést kitöltött.

Aztán így szólt: VEGYÉK ÉSZRE, hogy EZ AZ ÖNÖK ÉLETE!

A kövek fontos dolgok:

- Isten
- család
- egészség
- gyerek

- barát

Ha minden mást elveszítenének, velük akkor is teljes lenne az életük.

A kavicsok azok a dolgok, amik még számítanak:

- munka
- ház
- autó
- stb.

A homok az összes többi apróság: pl. utazások, szórakozás. Ha a homokot töltik be először, nem marad hely a többinek. Ugyanez történik az ÉLETÜKKEL is. Ugyanis az apró dolgok elveszik az energiájukat a fontos dolgokról, így azoknak nem marad hely. Tehát életünk elsődleges feladata a fontossági sorrend felállítása.

Ez a kulcsa problémáink megoldásának is.

Forrás: internet

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Vargha Gyuláné – Egy a szükséges

Márta:

Mester, nézd, a munka terhe

Mind csak énrám nehezül,

Máriát hiába várom,

Ő csak itt ül tétlenül.

Hogy ne tennék én meg érted

Bármilyen munkát örömezt,

Ám az ő vendége is vagy,

Ne legyen hát ő se rest.

Hogyha úgy szeret, mint mondja,

Hát mutassa meg hamar,

És ne hagyjon egymagamra,

Tud segíteni, ha akar.

Mária:

Drága Mester, ó, ne küldj el,
Hagyd figyelnem hangodat,
Szomjas lelkem erre vágyik,
Igéd égi tápot ad.

Márta tudja, kész örömmel
Dolgozom minden napon,
De most, – lábaidnál ülni –
Ez egyetlen óhajom.

Új erővel osztom én meg
Márta gondját, terheit,
Majd, ha lelkem szomjas földje
Szent Igéddel megtelik.

Az Úr:

Márta, látom, hogy serény vagy,
Futsz és fáradsz szüntelen,
Rá se értél megpihenni,
Vagy beszélni énvelem.
Ámde, amíg értem fáradsz,
Lelked mélye háborog,
S ez mutatja, – értsd meg, Márta, –
Egy a szükséges dolog.

Hozzám jönni, tőlem venni,
Mit nem adhat senki más,
Nálam van csak bűnbocsánat,
Békesség, megújulás.

Nálam van a szolgálatra
Elkészítő kegyelem.

Aki nem vett, nem is adhat,
S munkája gyümölcstelen.

Mária hát jól választott
S példát mutat néked itt,
Ez a jobb rész, s ki megnyerte,
Attól el nem vétetik.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/maria-es-marta/page/1/>

Túrmezei Erzsébet – Ha nem teszek semmit sem

Most nem sietek,
most nem rohanok,
most nem tervezek,
most nem akarok,
most nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.
Most megnyugszom,
most elpihenek
békén, szabadon,
mint gyenge gyermek,
és nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.
S míg ölet a fény,
és ölel a csend,
és árad belém,
és újjáteremt,
míg nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten,
új gyümölcs terem,
másoknak terem,
érik csendesen
erő, győzelem...
ha nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

Forrás: <https://keresztienversek.wordpress.com/tag/maria-es-marta/page/1/>

Gerő Sándor – Az üdvösség

Lecsendesedve rád figyelni,
Uram, nincs ennél üdvösebb semmi.
Ha elnémul a földi gond, a lárma,
A menny derűjét élvezem már ma.
Mert itt kezdődik az üdvösség,
Mikor kitárul felettünk az ég,
Otthonunkba betér a Mester,

Hatalmasan szól, szeretettel:
Bűnök többé itt nem tanyáznak,
Mert ma üdvössége lett e háznak.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/maria-es-marta/>

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

Velázquez: Krisztus Mária és Márta házában

<https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/muveszettortenet/muveszettortenet-10-evfolyam/velazquez-sevillaban/krisztus-maria-es-marta-hazaban>

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Meg tudom-e engedni magamnak, hogy egyszerűen csak leüljek Jézus mellé és félre tegyem a mindennapok feladatait, gondjait?
- Hogyan hallgatom az Úr szavát otthon, a szentmisén?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk, könyörülj népeden, és add nekünk bőségesen kegyelmed ajándékait, hogy mindenkor élő hittel, reménységgel, szeretettel és állandó éberséggel teljesítsük parancsaidat. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy figyelmes szeretettel tudjam hallgatni Fiadat, s életem legyen bátor, és nagylelkű válasz minden nap az ő szavára! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

Paul Wilson: Eternal light (Örök fény)

<http://shop.paulwilsonimages.com/product/eternal-light/>

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus olyat kínál nekem, melyet nem tudok elveszíteni.
- Jézus hozzám is gyengéden szól, hozzám is szívesen betér vendégségbe!

5.1. Elmélkedés az Evangélium üzenetéről

Mennyiszer mondom azt – talán úgy, hogy észre sem veszem –, hogy „csak még ezt megcsinálom, és ha az kész, akkor majd imádkozom.” Jézus nem kér mást, csak hogy az Istent tegyük az első helyre, és engedjük el a megfélelni akarásunkat,

kontrollmániánkat, helytelen önfeláldozásunkat, a kényszeres cselekvéseinket. Nem arról van szó, hogy Márta gondoskodása rossz. A hangsúly a mértéken, és a sorrenden van. Tudom Istent első helyre tenni? El tudom engedni az ideáimat, aggodásaimat, hétköznapi feladataim, hogy megálljak és Istenre figyeljek? Adok időt Istennek, hogy szólhasson hozzám? Tudok egyáltalán csendben lenni? Az imaidőhöz igazítom a feladataim, vagy a feladatok mellé szorítom be az imát? Az én életemben ki vagy mi van az első helyen?

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Válasszam mindig Jézust, s Vele induljak neki a pihenésnek, a munkának és a Vele töltött időnek.
- A „tenni”-t előzze meg a „lenni”!